

ÅRSRAPPORT 2014

proLAR - Nasjonalt forbund for folk i LAR
Organisasjonsnr: 991925236
Hovedkontor Klepplandsveien 23, 4640 Søgne

<<INNHold>>

Forside/Innhold__side 2

Om proLAR__side 3-4

Takk for støtte__side 5

Styret og ansatte/adm/Brukerrepresentanter__side 6-14

Økonomi__side 15

Organisasjonens vedtekter__side 16-17

Medlemmer__side 18

Samarbeid med andre brukerorganisasjoner__side 19

Internasjonalt samarbeid__side 20-21

Aktivitet__side 22-23

Kurs/konferanser og arbeids gr./utvalg__side 23-24

Prosjekt SMIL __side 25-36

Hepatitt C - Det er DIN lever__side 37

Nasjonal brukerundersøkelse av LAR pasienter__side 38

Implementering Retningslinje LAR/gravide__side 39

Sommer og vinterleir 2014__side 40-43

Til slutt__side 43-44

Om proLAR

Organisasjonens navn er **proLAR, - Nasjonalt forbund for folk i LAR**

Den 5. november 2007 ble foreningen stiftet av tidligere opiatavhengige som da var brukere i legemiddelasistert rehabilitering (LAR).

Bakgrunnen for etableringen av brukerorganisasjonen proLAR, var at vi i 2004 fikk pasient rettigheter, og de store regionale forskjeller som brukere av LAR behandling opplevde. Praksisen ble opplevd som svært krenkende og stigmatiserende for mange brukere.

proLAR sine hovedmålsetting er: "Å jobbe aktivt for at brukere/pasienter i legemiddelasistert rehabilitering - skal ha de beste forutsetninger til å kunne oppnå en god rehabilitering og få økt livskvalitet"

Et annet viktig mål er å dele vår brukererfaring med fagfelt og kompetansemiljøer, for å kunne bidra til endringsprosesser på systemnivå.

Å bistå brukere på individnivå er viktig for oss som organisasjon. Vi jobber for å øke fokus på egen medvirkning i eget behandlingsforløp, og oppfordrer medlemmer til å ta ansvar og ha kjennskap til sine rettigheter.

Som brukerorganisasjon for LAR pasienter er vi svært opptatt av at legemidlene metadon, buprenorfin og subuxone, alene ikke gir den hjelp mange trenger. R i LAR har altfor lenge vært en mangelvare for mange av pasientene, og viktigheten av god sosialfaglig oppfølging, tilrettelagte aktiviteter, meningsfull hverdag med arbeidstiltak og stor grad av individuelle hensyn, må ivaretas bedre.

Alle LAR pasienter har ulike behov - og trenger individuelt tilrettelagte tjenester.

Første skritt i riktig retning for mange, starter allikevel med en god fastlege, en henvisning til spesialisthelsetjenesten, og oppstart i LAR.

LAR medisinene kan gi bruker en ro og stabilitet som kan legge grunnlag for en optimal rehabilitering. Lavterskeltiltak og fokus på skadereduserende tiltak vil på sikt kunne gi gode resultater.

Vi vet at substitusjonsbehandling virker, men er avhengige av gode tilbud.

Vi er en medlemsbasert organisasjon med registrerte hovedmedlemmer/støttemedlemmer. Vår medlemesmasse utgjør i dag ca 950 medlemmer på landsbasis.

Vi deltar i arbeid på systemnivå, og er representert i ulike arbeidsgrupper, ekspertgrupper, ressursgrupper og brukerråd, både i kommuner og i helseforetakene.

Vi samarbeider med flere ulike kompetanse-sentre, pasient - og brukerombud, fylkesmenn/rusrådgivere, kommunale tiltak og andre bruker og pårørende organisasjoner på feltet.

I 2014 har proLAR blitt styrket med flere engasjerte LAR brukere som har bidratt inn i vår organisasjon. Etterspørsel og behovet for brukermedvirkere på systemnivå øker stadig, og vi har gjennom året vært svært presset på kapasitet. Det er derfor viktig for oss å knytte til oss flere brukere som ønsker å bistå oss i arbeidet vårt. I løpet av dette året har proLAR etablert nye representanter, og fått opp stabile kontorer i Rogaland og i Oslo.

proLAR er opptatt av at vi som brukere skal bli sett og hørt. Vi har gjennom året vært opptatt av å ha nær kontakt med vår medlemsmasse, og har tilbudt flere treff punkter/ og arrangementer som medlemmer har tatt del i.

Vi vet at mange av våre medlemmer har psykiske og fysiske helseproblemer, og har fokusert på dette bla. via vårt hepatitt C prosjekt i året som har gått.

Som organisasjon på rusfeltet etterstreber vi å holde oss oppdatert på utviklingen som skjer, både nasjonalt og internasjonalt.

Vi har gjennom 2014 fått et enda tettere samarbeid med organisasjoner i Norge, og i utlandet. Vi har engasjert oss enda sterkere inn i de europeiske nettverkene, og i "Harm reduction" nettverkene internasjonalt.

Vi har styrket samarbeidet med skandinaviske søsken organisasjoner.

Vår visjon:

"proLAR skal jobbe aktivt for at pasienter i LAR - skal ha de beste forutsetninger til å kunne oppnå en god rehabilitering og få økt sin livskvalitet"

Takk for støtten!

proLAR vil i sin årsrapport trekke frem sine viktigste økonomiske støttespillere som har gjort vårt arbeid i 2014 mulig:

Helsedirektoratet

proLAR driftes i all hovedsak med midler fra Helsedirektoratet. Dette er fra post 0761.70 på statsbudsjettet.

Stor takk til Helsedirektoratet.

Stiftelsen Scheibler

proLAR har ved flere år blitt støttet økonomisk av Stiftelsen Scheibler.

I 2014 gikk Scheibler inn med ny prosjektstøtte til SMIL.

Stor takk til Scheibler for uvurdelig støtte.

Helse Sør øst

proLAR fikk i 2014 økonomisk støtte til drift.

Takk til Helse Sør øst.

Støttemedlemmer/pårørende

proLAR takker alle som har tegnet seg som støttemedlem og betalt frivillig innbetaling i 2014.

MEDIVIR AB

Takk til MEDIVIR AB for prosjektstøtte til vårt Hepatitt C prosjekt.

"Det er DIN lever"

Eckbos legat

Takk til Eckbos legat for prosjektstøtte til Sommerleir 2014.

Søgne kommune

proLAR takker for at vi får benytte lokalene som huser vårt hovedkontor, og for gratis strøm

Takk til Søgne kommune.

Spareskillingsbanken SØR

Takk til spareskillingsbanken sør for økonomisk bidrag til sommerleir 2014.

Styret og ansatte

proLAR er stolte over å ha et godt fungerende styre med en blanding av brukere og fagfolk. Vår erfaringskompetanse og fagfolks faglige kompetanse har vært en miks vi setter stor pris på.

Etter årsmøte i 2014 har styret sett slik ut:

Styreleder

Gudmund Johnsen Wisløff (Natthjemmet Oslo/Kirkens bymisjon)

Nestleder

Ole Jørgen Lygren Scheie (Egen erfaring i LAR)

Styremedlem

Tina Merete Vestergaard (Egen erfaring i LAR)

Styremedlem

Lise Aasmundstad (Egen erfaring i LAR)

Styremedlem

Siv Løvland (Egen erfaring i LAR)

Styremedlem

Ida Kristine Olsen (Egen erfaring i LAR/ ansatt representant)

Det ble i 2014 avholdt 4 styremøter. *Styremedlem Tina Merethe Vestergård mangler på bilde.

Administrasjon og prosjektledelse

proLAR er en brukerstyrt organisasjon. Det betyr at all drift og ledelse består av personer med egen erfaring i LAR. For oss er dette viktig, og noe vi setter høyt. En brukerorganisasjon skal leves og driftes utifra brukerperspektivet, og videreutvikles derfra.

Ronny Bjørnestad har i 2014 vært ansatt som daglig leder.

Stine Kaaløy Bernhardsdatter har i 2014 vært ansatt i 50% stilling via NAV lønnstilskudd ordning.

Ida Kristine Olsen har i 2014 vært ansatt både i administrasjon og prosjektledelse i SMIL.

Margrethe Ofstad har siden juni 2014 vært ansatt 50% stilling via NAV lønnstilskudd ordning.

Kenneth Egeland har i 2014 arbeidet frivillig for proLAR og gikk inn i 50% stilling fra 01.01.2015

Ansatte i proLAR - Nasjonalt forbund for folk i LAR

SMIL "Sammen midt i livet"

Prosjektleder Ida Kristine Olsen.

Prosjektansatte i SMIL:

Lise Aasmundstad, Rikke Hennem Pedersen, Laila Aanensen, Vivian Bentsen og Sandra Wold Biard.

Prosjektansatte har vært leid inn med ulike avtaler gjennom samlingene.

Brukerrepresentanter 2014

Carina Helene Jørgensen, Marianne Astrid Jørgensen, Lena Marie Brun, Tina Merethe Vestergaard, Siv Løvland, Frank Hult, Ole Jørgen Lygren Scheie og Kenneth Egeland.

Marianne og Carina- Vestfold

Siv og Margrethe, Oslo

LAR- konferansen 2014

Kenneth, Tina,
Ronny, Carina,
Ole Jørgen,
Margrethe og
Siv

Årsrapport for proLAR i Vestfold

November 2013 – desember 2014

Marianne Jørgensen og Carina Jørgensen startet opp som brukerrepresentanter i proLAR i november 2013.

Målet har også i 2014, vært å fremme og jobbe for LAR relaterte saker, og gjøre brukerorganisasjonen proLAR mer synlig i Vestfold regionen.

Brukerundersøkelsen:

Vi startet året med å ha fokus på brukerundersøkelsen. Vi informerte brukere og behandlere om undersøkelsen, i kommune og spesialisthelsetjenesten.

Det gjorde vi ved blant annet å dele ut undersøkelsen til brukere på samlingssteder i de ulike byene, og legge dem tilgjengelig på apotek og hentesteder.

Vi kunne nok ønsket oss enda bedre tid til dette arbeidet, og mer tid til forberedelser. Det tok litt tid å få klarert om vi kunne komme og stå på hentesteder blant annet. For i denne tidsperioden var flere av kommunene og særlig hentestedene i en omorganiserings prosess. På tross av det fikk vi levert ut til Larvik, Sandefjord, søndre og nordre Vestfold DPS, samt til jobbspesialister i Vestfold IPS.

Mot slutten av fristen gjorde vi en avtale om å legge igjen siste rest av brosjyrene til behandlere og jobbspesialister, som var oftere i kontakt med aktuelle brukere.

Innlegg som proLAR representant:

Carina hadde et innlegg om prototyper på konferansen 10 år med rusreformen. Carina hadde også innlegg på LAR konferansen.

Konferanser:

Februar/mars dialogkonferanse for brukerorganisasjonene: Marianne deltok sammen med Tina.

Brukerrepresentant i Larvik kommunes brukerutvalg:

6 møter i året med et utvalg av rus og psykiatri organisasjoner. Marianne er vara, og har steppet inn på dager jeg ikke har hatt mulighet.

Tema på disse møtene: «Brukermedvirkning, hva trenger brukerne i Larvik kommune?» Marianne overtok denne oppgaven helt, fra og med oktober 2014, da jeg flyttet ut av Larvik.

Brukerrepresentant i LAR Vestfold (spesialisthelsetjenesten)

Vi er med i arbeidsgruppen/ brukermedvirkningsforum i LAR Vestfold. Startet mai 2014, det har vært ofte møter fram mot erfarings- og idesamlingen. 2 timer hver andre uke.

Innlegg om brukerorganisasjonenes innspill på LAR utlevering i Vestfold.

Vi deltok på til sammen to møter, hvor det siste var møtet vi la fram vårt forslag. Vi presenterte i tillegg våre innspill for pasientombudet i Vestfold, samt brukerrådet i klinikk psykisk helse og rusbehandling.

Bestillingen var at vi skulle presentere et drømme forslag, hva trenger brukerne. Vi skisserte opp et helsehus, og hvor vi beskrev hva dette kunne og burde inneholde, i tillegg til hvilken involvering organisasjonene mente måtte ha på et slikt sted.

Det er tydelig av den endelige rapporten at brukerstemmen er blitt lyttet til da mange av forslagene er tatt til etterretning. Vi skal blant annet få være med på å utforme type psykoedukasjon kurs i regi av LAR Vestfold, i samarbeid med organisasjonene. Jeg håper proLAR vil kunne ta en stor del av det arbeidet. I tillegg vil det kunne bety at proLAR flere steder i Vestfold kan lage kvelds arrangementer på hentesteder for LAR pasienter.

Arrangementer:

4. desember: Dialog møte for LAR pasienter i Vestfold.

Målet er at det skal være jevnligesamlinger for LAR pasienter i rehabilitering, med tema brukerne selv mener de har behov for.

Lite tilbakeblikk

2014 har vært et spennende år for proLAR i Vestfold, det har kommet mange positive tilbakemeldinger på at proLAR har representanter her. Positivt med flere å spille på med tanke på at det ofte er liten representasjon fra rus i ulike råd her i Vestfold, LAR brukerne får en kraftigere stemme.

Dette året har hovedsakelig bestått i å etablere seg som representanter i Vestfold, og gjøre fagmiljøet og brukerne oppmerksomme på at proLAR er her.

For 2015 tenker jeg det blir kjempe viktig at proLAR fortsetter samarbeidet med LAR Vestfold, særlig med tanke på de endringer som vil skje mht hentesteder og utlevering. De ønsker å etablere flere interessante ting utover medisiner og oppfølging, og i samarbeid med kommunene.

Jeg har krevd at brukerorganisasjonene er med på det videre arbeidet, og kanskje også får ha noe kontor tid, kurs og lignende, noe LAR Vestfold er positive til.

Takk for året som har gått, og nytt spennende år!

Carina Jørgensen og Marianne Jørgensen, Vestfold

Årsberetning 2014 for proLAR avd. Rogaland.

Kenneth egeland startet opp som brukerrepresentant i proLAR, februar 2014. Målet har vært å fremme og jobbe for LAR relaterte saker, og gjøre brukerorganisasjonen proLAR mer synlig i Rogaland regionen.

Brukerrepresentant oppgaver:

Vi startet året med å ha fokus på brukerundersøkelsen. Vi informerte brukere og kommunene og spesialisthelsetjenesten.

Det gjorde vi ved blant annet å dele ut brosjyrer henge opp plakater rundt alle hentesteder som lar brukerne var knyttet opp til, ute i de forskjellige bydelene.

Konferanser:

Jeg reiste på konferanse i Haugesund i mai og var med på et debattpanel der, Vi deltok på en konferanse i september i regi av Vektshuset. Der hadde vi innlegg og presenterte proLAR sine visjoner og planer.

Jeg var og på ROP seminaret i slutten av september på Klepp, og der hadde vi «stand» hvor vi delte ut brosjyrer og informerte om etableringen av proLAR i regionen.

I oktober deltok vi på LAR konferansen, og la frem de første resultatene fra brukerundersøkelsen.

Vi reiste til Berlin den 22 okt til hepatitt C konferansen og traff andre brukerorganisasjonene fra Europa.

Jeg var også med på LAR nettverk dagene i regi av fylkesmannen i Rogaland 19.-20. nov, hvor vi hadde innlegg om proLAR.

Vi reiste også inn på konferanse i Jørpeland den 28. nov, for å informere om brukerorganisasjonene, og presenterte proLAR. Vi avsluttet dagen med et debattpanel.

27 juni 2014 hadde vi support Don` t punish kampanjen i Stavanger.

Vi inviterte en del brukere til å dele ut boller vi hadde fått sponset av bakeri, og delte ut ca 200 stk.

30 juli 2014 hadde vi sommertur med proLAR, og vinter leiren ble gjennomført i desember 2014. På begge leirene deltok medlemmer fra Rogaland.

Det har gjennom året vært mye møtevirksomhet med LAR Rogaland og Stavanger kommune, ang nye henteordninger for brukerne.

Jeg var også med på markeringen av overdose dagen i Sandnes den 31 august 2014

Jeg inviterte til sosialt samvær for medlemmer, vi har hatt pizza kveld, og bowling.

25 september hadde jeg møte med Vigdis Eide ang brukermedvirkning i Sandnes kommune, dette arbeidet fortsetter vi med i 2015.

Vi deltok på åpningen av det nye lokalet til Crux Sandnes, som er et ettervern tilbud i Sandnes.

Vi har deltatt i arbeids gruppen for seminar om individuell plan, hos KORFOR Stavanger. Der jobbet/jobber vi fram et verktøy som kan få på plass individuell plan (IP).

Jeg har deltatt i brukerutvalget til LAR Stavanger, dette startet den 30 okt og vi treffes 4 ganger i året.

Fønkishuset inveterte oss til et rus faglig forum med fylkes legen og en politimann som informerte oss om sertifikat mm.

Vi er i kontakt med mange medlemmer, og prøver å bistå så langt det er mulig. Jeg har bistått i ansvarsgrupper, gitt informasjon ang førerkort, medikament valg, henteordninger, hjemme sykepleie, ect..

Vi har siden februar jobbet opp et godt nettverk av faglige personer og institusjoner osv.

Vi blir ofte kontaktet av LAR behandlere, og brukere for hjelp og råd, noe jeg mener vi har fått til på en god måte. Vi har bygget opp mye tillit i systemet, og det er vi veldig fornøyd med.

2014 har vært et spennende år for proLAR i Rogaland, det har kommet mange positive tilbakemeldinger på at proLAR har representant/er her. Positivt med flere å spille på med tanke på at det ofte er liten representasjon fra rus i ulike råd her i Rogaland. LAR brukerne får en kraftigere stemme dette året!

Vi opplever å ha blitt tatt veldig godt imot i Rogaland, av medlemmer og LAR brukere.

For 2015 tenker jeg det blir kjempe viktig at proLAR fortsetter samarbeidet med LAR Rogaland, særlig med tanke på de endringer som vil skje mht hentesteder og utlevering. De ønsker å etablere flere interessante ting utover medisiner og oppfølging, i samarbeid med kommunene.

Vi håper også å knytte til oss enda flere aktive medlemmer, og satser på å få til flere treff punkt med medlemmene i tiden fremover.

Jeg har krevd at brukerorganisasjonene er med på det videre arbeidet, og at vi blir lyttet til. Da er vi avhengig av aktive og engasjerte medlemmer.

Takk for året som har gått, og vi gleder oss til ett nytt spennende år!

Kenneth Egeland, Rogaland

Årsberetning proLAR

Oslo Juni – Desember 2014

Jeg begynte i halv stilling hos proLAR i juni 2014 med bistand fra NAV Sagene. Hensikten var da at jeg skulle etablere et kontor i lokalene vi leier av Fagrådet, og representere proLAR i Oslo. Først og fremst skulle jeg drive med administrative oppgaver. Men andre oppgaver har kommet til underveis.

Etter å ha installert meg på kontoret, gikk den siste måneden før sommerferien, med til å hjelpe til med å punche inn de siste svarene fra brukerundersøkelsen. I tillegg, oppdaterte jeg registeret over støtte-medlemmer, og skrev ut faktura som ble sendt til disse, med en billedcollage jeg laget til.

Var med på planlegging og gjennomføring av World Drug Day 2014, sammen med FHN. Ordnet i den forbindelse med bestilling av t-skjorter, til bruk på dagen. Vi hadde stand utenfor stortinget, snakket med masse folk, og hadde en flott markering, frem til en haglstorm kom og ødela resten. Men alt i alt var vi svært fornøyd med dagen. Dette var første gang jeg var ute og representerte proLAR. Det var spennende, og det ga meg gode og viktige erfaringer.

Før vi tok sommerferie, var jeg med på ett planleggingsmøte av Overdosedagen, sammen med de andre brukerorganisasjonene.

Ellers har jeg fått vært med på litt forskjellig høsten/vinteren 2014.

- Var på SERAF-seminar 27 august, hvor vi bla snakket om Naloxone-prosjektet.
- Var med på gjennomføringen av Verdens Overdosedag 2014.
- I begynnelsen av september deltok jeg på møte i Søgne, både for å møte de andre som jobber i organisasjonen, og for å planlegge tiden fremover. Syns det var fint, og viktig å få møte de andre.
- Var også med på styremøte 15 september, for å presentere meg for det nye styret.
- Deltok på årets LAR-konferanse, hvor jeg sto på stand med Carina, Siw og Tina. I denne forbindelse, ordnet jeg også med bestilling av nye proLAR klær.
- Var på innspillmøte hos Helsedepartementet 3 oktober, sammen med Siw.
- Evaluering av Overdosedagen hos Helsedirektoratet 9 oktober.

- Deltok på Fagrådets Nasjonale Rusfagkonferanse i Trondheim, 5-6 november.
- Arbeidsseminar om brukermedvirkning på system- og tjenestenivå innen TSB og kommunale rustjenester i Oslo sykehusområde, på OUS, 7 november.
- Fagdager i regi av Helsedirektoratet, 11-12 november.
- Var med Ronny på Ekstrastiftelsens utdeling, og Fagdag hos SIRUS, 25 november.
- Var med på planlegging og gjennomføring av proLARs vintercamp til Hafjell, 4 - 7 desember.
- Brukerrepresentant hos Prindsen Mottakssenters Brukerutvalg.

Den tiden jeg har vært i proLAR, har vært både spennende, utfordrende, og veldig lærerikt. Organisasjonslivet er jo helt nytt for meg, så det har vært en bratt læringskurve. Og enda er det mye for meg og sette meg inn i. Men jeg ser frem til å fortsette arbeidet, og til å lære mye mer.

I 2015, tror jeg det blir viktig å gjøre proLAR enda mere synlig for våre medlemmer i Oslo. Ellers har vi snakket om at jeg skal ta et kurs i Webdesign, og bli i stand til å administrere Hjemmesiden.

Takk for året som har gått!

Margrethe M. Ofstad

Oslo

Økonomi

proLAR har siden oppstart i 2007 mottatt driftsstøtte via post 0765.71 fra statsbudsjettet. Dette legger rammene for vårt daglige arbeid.

I 2014 mottok vi midler til drift fra Helsedirektoratet. Dette utgjorde mesteparten av våre inntekter.
proLAR søker hvert år midler fra post 0761.70 via Helsedirektoratet.

Stiftelsen Scheibler er også en viktig støttespiller for proLAR. I 2014 fikk vi gjennomslag på vår søknad om støtte til prosjekt SMIL sitt kull nr 4.

Helse sør øst, Spareskillingsbanken, MEDIVIR AB, Eckbos legat, Sparebank Sør og støtte-medlemmer støttet også vår organisasjon i 2014.
Dette er midler som organisasjonen har søkt inn for å gjennomføre lokale aktiviteter, sommerleir og prosjekter.

Prosjekt SMIL < **sammen midt i livet** > avsluttet kull (3) mai 2014, evaluerte tre prosjektår, og startet kull (4) desember 2014, med oppstart januar 2015.
Prosjektet har hatt egen økonomisk ramme, med midler fra Helsedirektoratet og Stiftelsen Scheibler.

Totale inntekter har i 2014 vært kr 2.995.494 ,-

Totale driftsutgifter har i 2013 utgjort kr 3.237.468 ,-

De største utgiftspostene er lønnskostnader på 2,7 årsverk + innleide personale i SMIL på til sammen kr 1.345.100,-

Årsregnskapet for 2014 viser et underskudd på kr 240.197,- som foreslås dekket ved at kr 215.656,- overføres fra annen egenkapital, og kr 24.541,- mot udekket tap.

Administrasjon og Styret har i 2014 hatt fokus på gode og ansvarlige økonomiske forhold.

Styret vil innstille på videre drift av organisasjonen.

STYRET

Organisasjonens vedtekter

§1 Formål

proLAR sitt formål skal være å jobbe for at pasienter i LAR får økt kunnskap om og innflytelse på LAR-tilbudet, og blir gitt de beste forutsetninger for å oppnå en vellykket rehabilitering og en god livskvalitet.

§2 Forbundets navn

Forbundets navn skal være "proLAR - NASJONALT FORBUND FOR FOLK I LAR"

§3 Prinsipper for organiseringen

proLAR er et selvstendig og selveiet forbund som er partipolitisk og religiøst uavhengig. proLAR består av en administrasjon og et demokratisk valgt styre.

§4 Medlemmer

Medlemskap i proLAR er gratis for alle ordinære medlemmer. Som ordinære medlemmer regnes kun LAR-brukere. Støttemedlemmer kan være enkeltpersoner, offentlige instanser eller næringsvirksomheter. Kontingent for støttemedlemskap skal være minimum kr. 200. Forbundet skal ha et register over medlemmer.

§5 Årsmøtet

Årsmøtet er forbundets høyeste organ der alle registrerte medlemmer har adgang og ordinære medlemmer har stemmerett. Et stemmeberettiget medlem kan gi skriftlig fullmakt til et annet medlem.

Ordinært Årsmøte skal avholdes éen gang pr. år og senest innen utgangen av aprilmars.

Innkalling skal være skriftlig og med 4 ukers varsel.

Bekjentgjøring på proLARs hjemmeside anses for skriftlig innkalling.

Forslag som skal behandles på årsmøtet må være styret i hende innen 1 uke før Årsmøtet.

Årsmøtet skal behandle:

1. Valg av styre
2. Godkjenning av årsberetning og årsregnskap
3. Godkjenning av handlingsplan og budsjett
4. Innkomne saker
5. Vedtektsendringer
6. Oppløsning av foreningen.

Endringer av forbundets vedtekter kan skje ved 2/3 flertall av de fremmøtte samt fullmaktsstemmer. Det skal skrives protokoll fra Årsmøtet.

Ekstraordinært Årsmøte kan innkalles av styret eller etter krav til styret fra minst 20 % av registrerte medlemmer. Styret skal da innkalle til møte innen 4 uker.

§6 Styret

Forbundet skal ha et styre på 4 til 7 medlemmer etter Årsmøtets beslutning. Tjenestetid er 2 år og gjenvalg kan finne sted. Styret velger selv sin leder og nestleder.

Styret har det øverste ansvar for driften av forbundet, og skal utarbeide årlige handlingsplaner og budsjetter. Styret skal innkalle til og forberede Årsmøtet. Styret skal ansette nødvendig administrativt personale og organisere og utvikle forbundet slik at det settes i stand til å gjennomføre formålet, jfr. § 1.

Styremøter skal avholdes minimum 4 ganger pr. år.

Innkallelse til ordinært styremøte med sakliste skal sendes ut minst 1 uke før styremøtet. Det skal skrives protokoll som godkjennes på påfølgende styremøte. Daglig leder har møterett i styremøter, men ikke stemmerett. Daglig leder eller annen ansatt er sekretær for styret. På hvert styremøte velges en sekretær som skriver møtereferat. Dersom antall styremedlemmer er et partall har styreleder dobbeltstemme

§7 Økonomi

proLAR skal ha ekstern revisor og regnskapsfører. Forbundets regnskapsår følger kalenderåret. Regnskapet skal senest 15. april være godkjent av revisor.

§8 Disposisjon

Styreleder alene eller to av styrets medlemmer i fellesskap signerer og disponerer for forbundet. Disse har også fullmakt til å gi administrativt personell disposisjonsrett til forbundets konti.

§9 Bruk av illegale rusmidler

Styremedlemmer og ansatte i proLAR skal utad og i alle sammenhenger være representative for LAR-brukere. Alle som representerer proLAR skal opptre edruelig. Ved mistanke om rus skal vedkommende ha anledning til å forklare seg. Ved åpenhet om rusproblemer vil styremedlem/ ansatt kunne få permisjon fra sitt verv etter vurdering i styret.

§10 Konflikthåndtering

Ved eventuelle misligheter eller konflikter blant styremedlemmer og/ eller ansatte i proLAR, skal styreleder innkalle de involverte parter til møte. Administrasjonen er alltid å regne som involvert part. Ved misligheter skal vedkommende gis en – 1 – mulighet til å umiddelbart gjøre opp for seg.

§11 Utestengning

Medlemmer som aktivt motarbeider proLAR sitt formål og virke som vedtatt av Årsmøtet kan utstenges midlertidig eller varig. Dette krever 2/3 av styrets stemmer og skal meddeles skriftlig.

§12 Oppløsning

Hvis styret med 2/3 flertall finner at det ikke er grunnlag for å fortsette virksomheten skal det forelegges spørsmål om oppløsning av forbundet for Årsmøte, som med 2/3 av de fremmøtte kan beslutte oppløsning. Organisasjonens eiendom og penger skal gå til organisasjon med liknende formål.

Medlemmer

Vi trenger nettopp deg som medlem. Jo flere vi er - jo sterkere er vi!!

proLAR er en medlemsbasert brukerorganisasjon for folk i LAR. Hovedmedlemskap er gratis.

Våre støtte-medlemmer, pårørende og/eller fagfelt, oppfordres til å betale en kontingent a kr 200 pr år. (Frivillig)

Pr 31.12.2014 hadde proLAR ca 950 hovedmedlemmer på nasjonalt plan, og ca 90 støtte-medlemmer.

Våre medlemmer er spredt utover hele landet.

Mål for 2015 er å få økt medlemsmasse og flere aktive brukerrepresentanter.

Mange av våre medlemmer opplever mye ustabilitet ift bolig. Flytting fra kommunale boliger til private og vice versa, gjør at vi ofte får materiale og annen informasjon sendt i retur.

Vi prøver å spore ny adresse men det lar seg ikke alltid gjøre. Husk å melde ifra dersom du ikke lenger mottar informasjon fra oss.

Som brukerorganisasjon er det viktig å ha medlemmer. Våre medlemmer gir organisasjonen et større mandat til å snakke på vegne av brukerne. proLAR forsøker etter beste evne å ivareta og videreformidle "budskap" som vi hører om via medlemsmasse, og andre LAR brukere i hele landet.

proLAR vil for året 2014 takke alle sine medlemmer som gir tilbakemeldinger, støtte og support over de oppgaver vi arbeider med.

Vi takker for all ris og ros, og for at så mange av dere kontakter oss og deler av deres erfaringer. Dere holder organisasjonen levende!

Vår hjemmeside www.prolar.no

Vi trenger nettopp deg som engasjert og aktiv medlem!

Samarbeid med andre brukerorganisasjoner

Et av våre største arenaer for samarbeid er forumet **Riktig Retning**. Der er alle de største brukerorganisasjonene på rusfeltet i Norge, representert.

Forumet Riktig Retning skal fokusere på saker vi kan enes om, for en bedret hverdag for rusavhengige.

Riktig Retning besto i 2014 av organisasjonene RIO, FHN, MARBORG, LAR nett Norge og proLAR.

proLAR er medlem av den Norske paraplyorganisasjonen **Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon**.

Våre nærmeste søsken organisasjoner nasjonalt

FHN - Foreningen for human narkotikapolitikk

Brukerforeningen LAR nett Norge

MARBORG Nord Norge

proLAR var i November 2014 sammen med FHN - Foreningen for en human narkotikapolitikk, på årets Stoffbrukerdag for å be politikere om en ny og mer verdig ruspolitikk for de som fortsatt faller mellom alle stoler.

Årets stoffbrukerdag 2014

Internasjonalt samarbeid

EuroNPUD

proLAR er med i et internasjonalt samarbeid hvor brukerorganisasjoner fra 13 forskjellige europeiske land deltar. I okt 2014 møttes nettverket i Amsterdam på den 2_st Harm reduction conference.

proLAR sitter i EuroNPUD sitt styre.

Arbeide videreføres i 2015.

Harm Reduction International

proLAR var på årets "harm reduction" konferanse i Sveits, Basel mai 2014. Brukeraktivister fra hele verden var på denne fantastiske bra konferansen.

Norske brukeraktivister fra proLAR, Ronny og Margrethe, sammen med FHN i Sveits mai 2014.

World drug day 26 juni 2014, Stavanger

proLAR arrangerte også markering av world drug day i Stavanger 26 juni 2014. Kenneth, Ronny og Ida sto for markeringen i Stavanger, og Margrethe hadde stand sammen med FHN i Oslo.

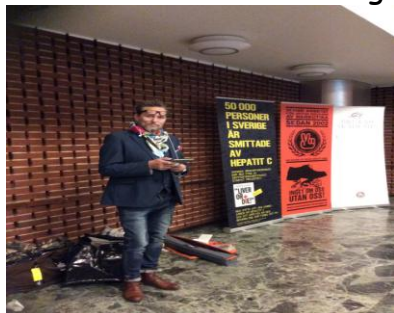
INPUD

proLAR er medlemsorganisasjon/nettverksmedlem i INPUD (International network of people who use drugs)

Svenske/Danske brukerforening

proLAR har etablert et nært bånd til Den Svenske brukerforeningen (SDUU) i Stockholm, og Den Danske brukerforening i København. Vi har i løpet av 2014 møttes ved flere anledninger, og har utvekslet erfaringer.

Berne Stålnkrantz SDUU SBF

Øvrig aktivitet i 2014

Tilhørighet og samhold er viktig og grunnleggende for en brukerorganisasjon som proLAR. Vi vil at flere brukere skal ha mulighet til å engasjere seg, delta, og føle seg som en viktig del av et større fellesskap.

Brukerhuset

Ledelse og administrasjonen i proLAR har gjennom 2014 hatt kontor sentralt plassert i SØGNE, Vest Agder. Herfra organiseres all aktivitet.

proLAR ser det som en fordel å ha lokaler i tett tilknytning til kommunens lavterskel bo tilbud. Terskelen for å oppsøke oss er senket, og vi opplever at antall besøkende både fra medlemmer, fagpersoner/samarbeidspartnere ol., har økt.

Kontoret er åpent hver dag mellom kl. 09.00 - 15.30
Hver torsdag fra kl. 11.00 - 13.00 har vi felles lunsj. (Dersom det er folk)

Huset har et eget oppholdsrom der kaffe, te, brødmatt, massasjestol, lesestoff og eget «arbeidshjørne» med datamaskin, er tilgjengelig hver dag.

Vi har gjennom året forsøkt å imøtegå de ulike behovene og ønskene som våre medlemmer har hatt. Vi har bistått i klagesaker, ansvarsgruppemøter, barnevernssaker, og annen møtevirksomhet.

Vi har også bistått i situasjoner av mere praktisk art, som leting etter bolig, rydding/vasking, følging til lege, kontakte avrusingsenheter/LAR, og bistått så langt det har vært mulig i enkeltsaker knyttet til beboerne i Kleplandsveien, og våre medlemmer ellers i landet.

Oslo kontor

proLAR har i 2014 hatt kontorplass i Oslo. Margrethe M. Ofstad har siden juni hatt arbeidstid 3 ganger pr uke.

Adresse: Nedre slottsgate 7, 0157 Oslo - 4.etg.

Se side: 13 og 14

Stavanger kontor

proLAR har i løpet av 2014 etablert seg i Rogaland. Kenneth Egeland har dette året opparbeidet seg kontakt nettverk, og fått mange nye støttespillere. Vi har nå fast avtale med Funkishuset i Sandnes, og leier en liten kontorplass hos de.

Adresse: Eidsvollgata 45, 4307 Sandnes - Funkishuset (Se side 11 og 12)

Konferanser, utvalg, råd og arbeidsgrupper

Konferanser i Norge:

proLAR benytter seg av mulighetene til å være tilstede på de konferanser som arrangeres av ulike instanser hvor rusfeltet er representert.

Fagrådet - rusfeltets hovedorganisasjon arrangerer hvert år flere konferanser som vi opplever som svært gode. Vi har også hatt egne innlegg på konferanser i løpet av 2014.

proLAR deltok i 2014 på Fagrådets studietur til Sveits. Lena Marie Brun og Ida Kristine Olsen fra styret representerte proLAR.

Vi har i løpet av året forsøkt å ha med oss aktive medlemmer på ulike kurs og konferanser som har vært arrangert på rusfeltet. Dette har vært en bevisst måte å inkludere medlemmer, deltagere i SMIL, og brukere av brukerhuset på. Et mål har vært at medlemmer skal få lyst til å engasjere seg på systemnivå, og delta i ulike fora som omhandler dem.

Vi har knyttet til oss flere ressurspersoner som på ulike måter nå bistår organisasjonen med sine erfaringer, både i arbeidsgrupper, SMIL prosjektet, Hepatitt C kampanjen, og i arbeidet med vår nasjonale brukerundersøkelse.

Ole Jørgen Scheie og Alice Stensland fra Bergen deltok på Svenske brukerforeningens Hep C kurs utbildning `brukerakademiet` 2-3 des 2014.

proLAR har i løpet av 2014 også deltatt i LAV terskelseminarer, LAR leder møte (Nasjonalt), og på arrangementer ang LAR på SIRUS sine fagdager.

Eksempler utvalg og Arbeidsgrupper:

Ekspertråd ROP-Nasjonal kompetansetjeneste

brukerROP- Helsedirektoratet

Nasjonal Hepatitt strategiplan arbeidsgruppe

Arbeidsgruppe Hepatitt C

Referansegruppe Nasjonal kompetansetjeneste TSB

Brukerrådet OUS- Oslo universitetssykehus

Brukerutvalg Larvik Kommune

Brukerutvalg Bergensklinikkene

Konferansekomite OD dagen

Brukerråd LAR Helse Stavanger

Brukerråd Sandnes kommune

Brukerråd KPH- Sørlandet sykehus

KPH - Ledermøter/brukerrepresentant

ARA brukerråd- Sørlandet sykehus

ARA arbeidskomite- Sørlandet sykehus

Prindsen brukerråd

Ildsjelprisen KPH - arbeidskomite

Arbeidsgruppe Byglandsfjord ARA

Styremedlem i Dr. Olsen seminar arbeidsgruppe

Brukerråd Loland behandlingssenter m.f

Prosjekter

SMIL ☺ "sammen midt i livet"

SMIL er et brukerstyrt prosjekt for mødre i LAR (Legemiddel Assistert Rehabilitering) som har barn mellom 0 og 2 år.

SMIL har plass til 10 kvinner og 10 barn fra ulike deler av Norge.

SMIL er gratis for deltagerne og alle utgifter inkl. reise, opphold og aktiviteter er dekket.

SMIL tilbyr deltagerne 5 faglige samlinger a` 5 dager hver gang, samt en weekend-tur gjennom ett år.

Om SMIL:

- **SMIL** er et brukerstyrt prosjekt for mødre i LAR (Legemiddel Assistert Rehabilitering) som har barn mellom 0 og opp til og med 2 år ved kursoppstart.
- **SMIL** drives av brukerorganisasjonen proLAR, med økonomisk støtte fra Stiftelsen Scheibler og Helsedirektoratet.
- **SMIL** har i 2013/2014 hatt 8 mødre og 12 barn fra ulike deler av Norge som deltagere.
- **SMIL** har vært gratis for deltagerne og alle utgifter inkl. reise, opphold og aktiviteter er dekket.
- **SMIL** deltagerne har deltatt på 5 faglige samlinger a` 5 dager hver gang, samt en weekend-samling.
- Vi har også jevnlig kommunikasjon med hverandre gjennom et lukket forum på internett.

Målgruppe/rekruttering:

Målgruppen var mødre med barn eksponert for LAR medikament i fosterlivet, og deres barn fra 0 til og med 2 år.

Vi startet rekruttering av deltagere våren 2013.

Det ble sendt ut beskrivelse av SMIL og rekrutterings flyers som kunne skrives ut eller mailes til aktuelle kandidater. Dette ble sendt til alle landets kommuner, helsestasjoner, LAR sentere, familieambulatoriet, og andre aktører på rusfeltet. Deltagere som har deltatt i SMIL før, var også svært behjelpelige med å informere bekjente i målgruppen. Invitasjon og prosjektbeskrivelse ble sendt til aktuelle brukerorganisasjoner.

Vi brukte internett aktivt og la ut informasjon på ulike Facebook sider. Det ble også lagt ut informasjon på proLAR sin hjemmeside.

Ansatte i prosjektledelsen:

Ida Kristine Olsen- prosjektleder

Lise Aasmundstad- prosjektmedarbeider

Laila Aanensen- prosjektmedarbeider

Barnepassere
Sandra og Liv

Barnepassere : Sandra
(Benedikte) og Vivian.

Det er fremdeles en utfordring at prosjektet kun har prosjektleder i en stillingsprosent. De to andre prosjektmedarbeiderne er leid inn på honorar under samlingene. På tross av dette har vi klart å få til kontinuitet ved at alle tre har vært med på hver samling. Alle tre har også hatt konkrete oppgaver knyttet til oppfølging av deltagere mellom samlingene.

Vi har i prosjektledelsen vært to personer med egen LAR erfaring, og en som har pårørende erfaring, samt relevant fagutdannelse (Se beskrivelse av ansatte)

Ida Kristine Olsen- prosjektleder SMIL og mor til 2 barn født under hennes metadon behandling. Har utviklet SMIL, og har ledet prosjektet siden 2011.

Lise Aasmunstad - Daglig leder av REHABpiloten.

Lise har lang erfaring som LAR pasient. Hun har utviklet og drevet kursvirksomhet knyttet til personlig utvikling og rettigheter for LAR pasienter gjennom flere år.

I tillegg til rollen med utforming og planlegging av samlingene og ulike faglige bolker, har Lise hatt en viktig rolle i miljøet. Hun har bidratt til at prosessene vi har jobbet med i undervisningen har fortsatt også i det sosiale fellesskapet. De faglige bolkene hun hadde ansvar for var hentet fra REHABpilotens «Ta styring» kurs. Temabolkene har omhandlet:

Ansvarsgruppe metodikk, hvordan sette seg realistiske mål, Individuell plan, offer rolle versus ansvarlig rolle, og hvordan skrive gode søknader.

Laila Aanensen - Livs Coach og daglig leder av Ki-livsenergi.

Treningsinstruktør. Hun er også barne- og ungdomsarbeider i BUF etat region Sør.

Laila har lang erfaring i individuell behandling av mennesker i en vanskelig livssituasjon og i kriser, gjennom sitt arbeid i Ki-Livsenergi.

Laila er god på å «se» enkeltmennesker, og til å arbeide med individuelle prosesser, samt gruppe prosesser.

Hun driver alternativ behandling gjennom meditasjon, og holder også kurs i stressmestring.

Hun har erfaring med arbeid med barn og unge gjennom sitt arbeid i BUF etat region sør. Laila har tidligere arbeidet i foreningen for barnevernsbarn. Erfaring fra pedagogisk støtteenhet, og har fulgt opp barn med særskilte behov i barnehager.

Det er en utfordring med arbeidstidene (samlingsbasert). Man er på jobb 5 dager i strekk hver samling, og det krever deltagelse og tilstedeværelse i fellesskapet til enhver tid, fra de ansatte.

Det kreves derfor mye av de ansatte i SMIL, siden mye av prosjektet baserer seg på relasjon og diskusjonene/refleksjonene som skjer i samspillet på det mellom menneskelige plan. Vi har i løpet av dette SMIL året også brukt mye tid på samtale og refleksjoner oss ansatte i mellom.

Laila og Lise nyter solen og planlegger neste økt.

Innleide fagpersoner/foredragsholdere:

Birgitta Rende- Terapeut og familieveileder Loland **behandlingssenter(Borgestadklinikken).**

Birgitta har vært innleid til fag-bolk på temaet skyld og skam, samt i temaet kommunikasjon/transaksjonsanalysen.

Hennes undervisning gikk ut på å gjenkjenne forskjellen på skyld og skam, hvordan det oppstår, hvordan det kommer til uttrykk og hvordan man overfører dette inn i relasjoner, og i foreldrerollen.

Vi arbeidet også med roller sett opp mot «Transaksjonsanalysen»- med utgangspunkt i foreldre rollen- voksen rollen og barne-rollen.

Gabrielle Welle- Strand - Helsedirektoratet

Gabrielle har informert om «Nasjonalfaglig retningslinje for gravide i LAR og oppfølging av familien frem til barnet når skolealder». Hun hadde også undervisning knyttet til forskning fra Norge, samt kommende forskningsprosjekter.

Barnepassere:

Liv Karine Smestad (Barne- og ungdomsarbeider, arbeider i barnehage og er LAR pasient)

Vivian Bentsen (Hjelpepleier, LAR pasient og mor til 3)

Sandra Wold Biard (Har egen erfaring som pårørende til LAR pasient og er mor til 1)

Sandra Marie Malm (Student Barnevernspedagog, Barn av LAR pasient)

Vi har hatt god erfaring med barnepass denne samlingen. Alle har arbeidet som barnepassere i SMIL tidligere, og det gjorde at rutiner og samarbeid med mødrene gikk veldig bra.

Det har vært tre mødre som har hatt med seg flere enn ett barn hver. Det har ført til at vi har hatt behov for flere fang og hender enn tidligere. Vi har derfor hatt flere barnepassere dette året. Lise, Laila og Ida har også avlastet med barnepass etter behov.

En mamma fødte tvillinger underveis i dette SMIL året. I familien er det også en gutt på tre år som fikk være med på samlingene. Han gikk i barnehage på dagtid

Mentorene:

Vi er veldig glade for å ha faglige mentorer i SMIL. Det oppstår situasjoner og spørsmål underveis som det er viktig å få faglige innspill på. Mentorene våre har ulike erfaringer og fagkunnskaper, og har muligheter til å komme med råd og innspill på flere områder. Det gir oss en trygghet, og vi anser det som svært verdifullt.

Monica Sarfi- barnepsykolog ved Aline spedbarn senter.

Forsker ved SERAF- tok doktorgrad med sin studie «Vulnerable but adaptable.» A longitudinal study of a national cohort of children born to women in opioid maintenance (OMT) treatment I 2012.

Gabrielle Welle-Strand - seniorrådgiver/lege. Avd psykisk helsevern og rus, Helsedirektoratet.

Har ledet arbeidet med utarbeiding av retningslinjen for gravide i LAR og oppfølging av barna.

Forsker ved SERAF, og har flere publiserte artikler knyttet til barn i LAR.

Anne Kristine Due Sørensen - Sosionom, pedagog og gestalt/coach.

Seksjonssjef Barne Ungdom og familiedirektoratet avd. familie og oppvekst.

Anne Kristine har hatt omfattende lederverv i både privat og offentlig sektor.

Leif Oscar Olsen - Partner i Advokatfirma Tofte DA, Kristiansand

I advokatpraksisen har en betydelig del av porteføljen knyttet seg til

barnevern- og sosialrett.

SMIL s bruk av mentorer: (eksempler på hvordan mentorene er brukt)

Vi har også i år hatt stor nytte av mentorene våre. Både som faglige bidragsyttere på samling, men også i individuelle saker.

Vi har i dette kullet benyttet oss av ekstern juridisk bistand også, da vår mentor ikke kunne gå inn i saken grunnet sitt arbeidsforhold til gjeldende kommune.

Prosjektleder har brukt mentorene som støttespillere i sin rolle som prosjektleder. Hun har brukt dem som samtalepartnere både for å drøfte ulike faglige spørsmål, men også med tanke på sin egen rolle i prosjektet.

Deltagerne:

SMIL 2013/2014 har hatt 20 deltagere i SMIL. Det har vært 8 mammaer og 12 barn.

Mødrene har vært fra 23 til 38 år. Det var store ulikheter på hvor de enkelte mammaene befant seg i sitt rehabiliteringsopplegg, og hvor lenge de hadde vært inkludert i LAR.

Barnas alder strakk seg fra 1 mnd. til 3 år ved SMIL`s oppstart. Vi hadde gleden av å ha med oss 5 gutter og jenter 7 jenter.

Familiene har kommet fra ulike deler av landet, fordelt slik: 3 fra Hordaland, , 1 fra Østlandet, 1 fra Vestfold, 1 fra Trøndelag og 2 fra Agder.

En av SMIL-familiene deltok kun halve SMIL kurset, og måtte avbryte pga. en operasjon. Vi fortsatte allikevel å holde kontakt utenfor samlingene, og hun fortsatte å delta i vår Facebook gruppe.

To familier var vi i kontakt med før oppstart, men lyktes ikke å få tak i dem igjen da SMIL skulle starte opp. De ble derfor ikke inkludert i SMIL 2013/2014.

Vi har i denne runden av SMIL hatt med oss tre familier som har deltatt på tidligere «kull»

Alle har fått barn på nytt, og har hatt livssituasjoner som har gjort til at vurderte det hensiktsmessig og riktig, å gi dem ett SMIL år til. Dette gjelder 2 familier fra 2011/2012 kullet, samt en familie fra 2012/2013 kullet. (Sistnevnte ble gravid igjen under sitt første SMIL kurs, og har hatt kontakt med oss i SMIL siden sin første deltagelse i SMIL 2011/2012.)

Samlingene:

Vi har i løpet av 2013/2014 gjennomført 5 ukes-samlinger og en familiehelg.

Vi valgte å legge også dette årets gjennomføring til Kristiansand feriesenter. Dette gir en større forutsigbarhet for barna og barnepass, da de hadde basen sin i «Hovedhuset» der de var godt kjent og trygge fra før. Det har også vært godt for oss å ha kjent personale ved feriesenteret å forholde oss til. Vi fikk lagre en del av vårt utstyr på Kristiansand feriesenter mellom samlingene.

Vi hadde et «Hovedhus» der vi hadde oppholdsrom/kjøkken og spiseplass til alle. Det var også tre store soverom, så det var mulig for de som ønsket å bo tettere på «basen» kunne bo her.

I nær tilknytning til «hovedhuset» var det en bygning med motellrom/leilighet med egen tv og bad- samt et felles kjøkken. Her bodde de som ikke bodde i hovedhuset.

De ansatte (som ikke sov i «hovedhuset») delte en leilighet som lå 500 meter fra hovedhuset, i en annen del av feriesenteret. Det var nyttig for oss å ha den «basen» der vi kunne ta pauser, ha møter/planlegging, men også for å kunne ha et sted å trekke til dersom deltagere hadde behov for individuelle samtaler i ro og fred. En familie og en barnepasser bodde i egen leilighet som lå i tilknytning til «ansatte leiligheten». Denne familien hadde spesielle behov som gjorde det godt å ha mere ro rundt seg, og en ansatt til å bistå utover det vi har lagt opp til for alle. Dette gjaldt en familie med mor og tre barn.

Tidspunkt og innhold:

Vi fikk en senere oppstart på høsten enn planlagt. For å kunne gjøre oss ferdig med den gruppen vi hadde hatt med i SMIL, og omstille oss for å ta i mot neste kull på en god måte, ble oppstart SMIL 2013/2014 utsatt til sen høsten 2013. Alle samlinger ble allikevel gjennomført innenfor den planlagte prosjektperioden.

1. samling. Nov -	30.10.13 til 3.11.13
2. samling. Desember-	27.11.13 til 1.12.13
3. samling. Februar-	19.2.14 til 23.2.14
4. samling. April -	2.4.14 til 6.4.14
Familiehelg. Mai-	23.5.14 til 25.5.14
5. samling. August/sept.	21.5.14 til 30.5.14

Samlingenes innhold:

1. samling: Bli kjent, info om proLAR og SMIL, se SMIL filmen, forventninger og ønsker for SMIL kurset. Utdeling av SMIL-skrivebøker til notater og tanker man gjør seg underveis.

Introduksjon av fag-bolkene til Lises Ta-styring program.

Etablere og introdusere FB gruppe, og opprette mail adresser.

God tid til individuelle samtaler og massasje med Laila.

Dyreparken ☺

2. samling: Ansvarsgruppe metodikk, Individuell plan, SMARTE mål metoden og kartlegging/samtaler om deltagerens situasjon ifh.t. Bolig, jobb og økonomi.

Humorgalla i Kristiansand for de voksne.

Pepperkake baking, nisse, og julebord.

3. samling: Tema-bolker med Birgitta Rende. Vi jobber med kommunikasjon, skyld og skam, samt transaksjonsanalysen. Gabrielle Welle Strand fra

Helsedirektoratet informerte om norsk og internasjonal forskning på barn født av mødre i LAR. Hun underviste også om «retningslinjen for gravide, og oppfølging av familiene frem til barna når skolealder»

SPA/boblebad for de voksne. Individuelle samtaler med Laila og Lise med fokus på egen IP, OG mål.

Utelek/tur med barna.

4. samling: MBTI (Myers-Briggs® personlighetstesten), individuell behandling med Laila, planlegge familiehelg og begynte på planlegging av avslutningsturen. Aquarama (badeland) og bytur til Kristiansand. Filmkveld for de voksne med godteri og pledd.

familiehelg: Dyreparken og hygge. 15 voksne og 8 barn deltok på samlingen.

5. samling: Gran Canaria, Arguinuguin. Vi reiste i ett følge på 22. Gruppen besto av 11 barn, 7 mammaer og 4 ansatte. Vi fikk øvet oss på planlegging, kommunikasjon, konflikthåndtering, grenser, sosial angst og å lese/skjerme barna. Barna var i hovedfokus, og dagene ble lagt opp etter deres behov.

Oppfølging mellom og etter samlingene

SMIL handler i stor grad om å bli møtt som den man er. Det varierer hva deltagerne har behov for av oppfølging og tilrettelegging fra oss. Vi har sett at

vi også dette året har brukt mye mere tid på deltagerne individuelt mellom samlingene, enn vi hadde tatt høyde for.

Vi ser at enkelte av familiene har behov for tett oppfølging og bistand for å orientere seg, og forholde seg til hjelpeapparatet lokalt. Vi har bistått så langt det har vært mulig, og har hatt samtaler med barnevernstjenester, NAV, barnehagepersonale, nyfødt avdeling, LAR og andre instanser for å sikre at familiene får den oppfølgingen de skal ha. Selv når vi er inne i Ansvarsgrupper ol, er vi bevisste på at vi kun er støtte personer. Vi holder tanken om empowerment høyt, og jobber hele tiden med ansvarliggjøring/myndiggjøring og måloppnåelse i fokus.

Brukermedvirkning:

Vi har vært opptatt av at vi vil ha reel brukermedvirkning i SMIL. SMIL er og skal være et brukerstyrt prosjekt, styrt av brukere. Det er imidlertid viktig at vi som jobber i SMIL, også har fokus på at deltagerne har en innflytelse på, og medvirkning i utforming og gjennomføring av SMIL.

Dette har vi stort fokus på, og det medfører at det faglige innholdet i SMIL ikke «spikres» før deltagerne selv har fått mulighet til å komme med innspill. Vi har som mål at deltagerne skal medvirke i de ledd der det er mulig.

Vi er også svært opptatt å formidle de erfaringene mødrene i SMIL deler med oss. Vi ser at det er flere likhetstrekk i deres opplevelser i møtet med helsevesenet, samtidig som vi ser at oppfølgingen ute i de ulike regionene varierer veldig. Familiene rapporterer selv at de opplever en mere oversiktelig situasjon, og at de nå har kontroll på hvor de motta hjelp å støtte.

Faglig fokus på samlingene:

Vi i SMIL er overbevist om at felleskap og gode opplevelser er grunnleggende for endring og utvikling. Å mestre ting sammen, gjør det lettere å snakke om vanskelige ting...

Mestring gjør at selvfølelse og livskvalitet øker, samtidig som "likemannsperspektivet" og "hjelp til selvhjelp" legger gode rammer for å kunne ta imot råd og veiledning.

Evaluering SMIL 2011-2014.

November 2014 gjennomførte vi en evalueringshelg med mødre og ansatte fra SMIL`s tre kull 2011 tom 2014. Vi var totalt 16 personer, fordelt på 2 barnepassere, 3 prosjektmedarbeidere og 11 mammaer som deltok.

Evalueringshelgen ble avholdt uten barn, på Quality resort i Son.

Kort sammendrag av tilbakemeldinger gruppearbeid:

Gruppe oppgaven:

Har du lært noe gjennom deltagelse i SMIL som har hatt betydning positivt eller negativt:

1. Hvordan jeg ser på meg selv?
2. Mitt forhold til hjelpeapparatet?
3. Min rolle som forelder?
4. Mitt sosiale liv?

Individuelt spørreskjema:

Hver deltager fikk utdelt ett spørreskjema med 32 punkter. De var fordelt inn i kategorier som omhandler

- Hvordan fikk jeg vite om SMIL
- Hvordan opplevde jeg lengden på samlingen, boforhold, ansatte, mat og reise.
- Hvordan opplevde jeg det faglige innholdet.
- Hvordan tror jeg at barnet mitt har opplevd SMIL.
- Hvordan har min egen utvikling vært
- Mitt forhold til hjelpeapparatet etter SMIL.
- Er det ting som skulle vært gjort annerledes.

Kort skissert hva gruppene kom med av innspill:

- Bedre rusta til å se mulighetene, og benytte seg av dem.
- Lettere å si hva man mener og ta egne valg
- Ha en stemme i livet, og tørre å bruke den
- Tilhørighet med andre i samme situasjon
- Aksept
- «Ryggrad»

- Bruker SMIL-verktøy i hverdagen
- Lettere å oppføre seg «skikkelig» når man har verktøyene
- Bekreftelse på at det er ok å være den man er, selv om det er situasjoner som er vanskelige
- Trygghet til ikke å være feilfri
- Viktig informasjon, som gjør det lettere. Både om NAS, hvordan barns Normal utvikling er. Hva er normalt, og hva er ikke.
- Bedre selvfølelse
- Trygghet til å være mamma på min måte
- Rettigheter- vet hva vi har krav på
- SMIL «ettervern»
- Blir tomt etter SMIL
- Bruke SMIL deltagere som «faddere»
- Fadder/mentor ordning etter SMIL
- Personlig gjøre infoskrivet om SMIL for å gjøre det lettere å «få lov» å delta av NAV, BV og LAR
- Vanskelig å forklare barnevern og NAV hva SMIL er
- En gjenforeningssamling en gang i året
- Et skriv i etterkant av SMIL som minner oss på ting som vi må følge opp hjemme selv etter SMIL.

Svar fra de Individuelle spørreskjema:

Svarene skal legges inn i grafer etter skalaer fra 1 til 6. Dette arbeidet er ikke ferdig enda, men her er sitater hentet fra de «åpne» feltene:

«Blitt tryggere på meg selv»,

«Fint om vi kunne møtes igjen etter SMIL»,

«I forhold til min egen separasjons angst har dette vært en viktig læringsarena for meg»,

«Intenst, men veldig ok»,

«Behov for å vedlikeholde motivasjonen som ble sådd»

«Gir god følelse å vite at vi er flere, før SMIL var jeg mer ensom i rollen som mor»

«Blitt mere selvsikker som mor, og kan mine rettigheter. Blir nå møtt på en positiv måte»

«SMIL samlingen kunne godt vært litt lengre»

«Stort sett veldig fornøyd og takknemlig. Noen ganger litt idiotisk med fly og mellomlanding i Oslo.»

«Jeg føler meg styrket i møte med for eksempel. Barnehagen og andre «normale foreldre»

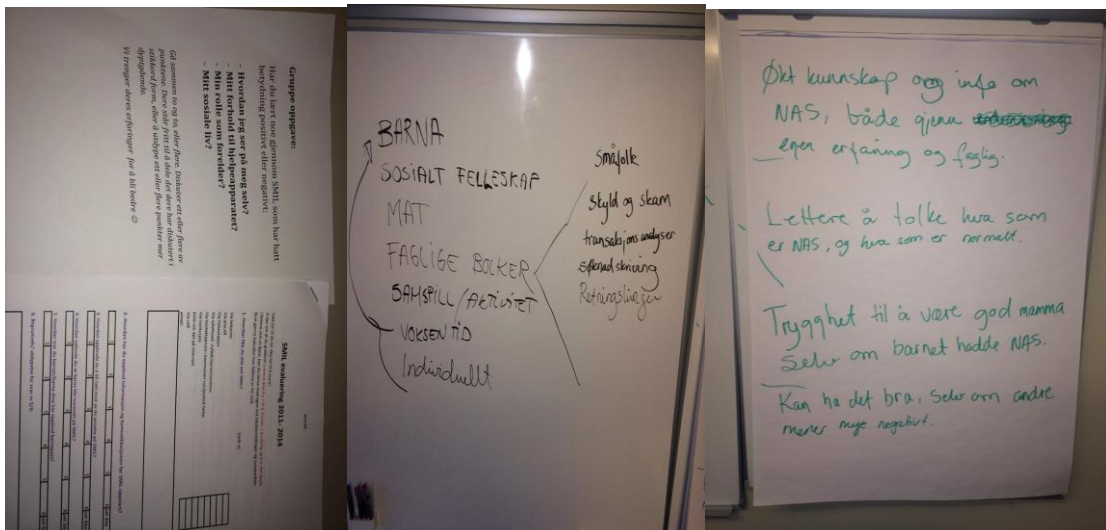
«Ville ikke ha vært det foruten»

«SMIL har gjort mye positivt for våre/mitt liv»

«Hva etter SMIL?»

«Utrolig positivt. Alle som får barn i LAR burde fått muligheten til å være med på dette»

«Lære mere om hvordan barnevernet jobber»

Vi er utrolig ydmyke og takknemlige for utrolig gode tilbakemeldinger!

Hepatitt C "Det er DIN lever"

I Norge sies det at så mange som 25 - 30 000 personer er smittet av HCV viruset, hepatitt c. Hvor mange som smittes årlig er usikkert, men trolig er det rundt 700 stk. Rusavhengige utgjør majoriteten av de som utvikler kronisk hepatitt og ca 80 % av injiserende brukere har denne sykdommen.

proLAR startet høsten 2012 opp prosjektet, og har siden fortsatt dette arbeidet som vi anser som særdeles viktig.

Hepatitt c er en snikende sykdom, som kan ligge lenge før man merker noe, mange vet ikke om de er smittet eller hvilke genotype de har.

Vi har gjennom året fortsatt søken etter kunnskap og gode måter å informere våre medlemmer på. Vårt samarbeid med Svenske Brukerforeningen, førte til at vi ble invitert inn i deres «peer to peer» prosjekt «Brukerakademiet». Ole Jørgen og Alice deltok i opplæring i Sverige vinteren 2014. Vi har gått grundig igjennom manualen og har brukt tid på å se hvordan vi kan få overført noe lignende her i Norge.

I løpet av 2014 skjedde det mye spennende! Vi har holdt tett kontakt med legemiddelindustrien i fht. nye medisiner, og ny forskning. Vi har hatt møter med alle disse i løpet av året. Et av prosjektets viktigste målsettinger er å dele vår nye kunnskap til brukere, slik at flere får riktig informasjon.

På tampen av året kom arbeidet med «Nasjonal hepatitt strategi plan» i regi av Folkehelseinstituttet i gang. Ronny er proLAR representant inn i arbeidsgruppa. Nye oppdaterte brosjyrer ble sendt ut og distribuert til samarbeidspartnere, LAR sentre, legesentre, og andre instanser i løpet av 2014.

proLAR deltok på den 1_st Europeiske hepatitt C konferanse i Berlin Okt. 2014

Det er DIN lever - Et samarbeidsprosjekt med MEDIVIR AB.

Takk for godt samarbeid!

Nasjonal brukerundersøkelse 2014

proLAR begynte sommer 2013 å planlegge gjennomføring av en nasjonal brukerundersøkelse av landets LAR pasienter. Vi satte ned en prosjektgruppe bestående av; *Lena Marie Brun, Tina Vestergaard, Geir Holum og Ronny Bjørnstad*. I startfasen hadde vi innleid *Tone Øiern* som del av prosjektgruppa.

I januar 2014 ble det via de ulike helseforetak sendt ut ca 6000 eks av vår brukerundersøkelse. Fristen for innlevering var 28.februar 2014.

Totalt mottok proLAR 1042 svar fra LAR brukere fra hele landet.

77 % av brukerne svarte at de var fornøyd med å få tilgang til medisinsk behandling (LAR). På spørsmål om fornøydhet på behandlingen de mottar som pasienter, var resultatet dårligere, men allikevel høyt. 66% opplevde å bli møtt på en god måte. Brukerundersøkelsen ble presentert på LAR konferansen i okt 2014. proLAR vil arbeide videre med ytterligere tolkning og krysskjøring av materiale for å se mer på dette i 2015.

Fra Mars tom Juni hadde vi hendene fulle:

Punching av data «Brukerundersøkelsen».

1042 svarte på 50 spørsmål = 52.100 svar som skulle legges inn elektronisk!

Implementering av retningslinjen «Gravide i LAR»

Brosjyren «Fra mamma til mamma»

I 2014 distribuerte proLAR ut hefte/informasjonsbrosjyren «Fra mamma til mamma», som nybakte mødre og fedre kan ha nytte av.

Hefte skal være tilgjengelig på sykehus som tar imot LAR fødsler, samt helsestasjoner, familieambulatorier og LAR sentere.

Vi har også sendt ut brosjyren til utdannings enheter.

Takk til dere som har sendt inn bestillinger, og hjulpet oss med å nå ut med brosjyren i 2014!

Vi har flere igjen! Brosjyren kan bestilles gratis hos oss.
ida@prolar.no

SOMMER LEIR I LILLESAND « Camp Skogerøya»

proLAR gjennomførte sommeren 2014 sommerleir på Skogerøya i Lillesand fra 30 juli til 4 august.

Vi sendte ut invitasjon med påmelding til våre medlemmer, hvor det ble førstemann til mølla prinsippet. Tilbudet var gratis for alle deltagere, proLAR dekket alle kostnader vedrørende leiren.

Totalt var vi 38 store og små som deltok på samlingen. Vi Arrangerte diverse aktiviteter som fiskekonkuranser, krabbefiske, fotball og volleyball turnering. Vi hadde forskjellige vannaktiviteter med vannskuter, båt osv. Vi hadde felles måltider 4 ganger om dagen, og hvor vi den siste dagen fikk et bedre måltid på beddingen restaurant på brygga i Lillesand.

Vi hadde deltakere fra Bergen, Stavanger, Oslo, Kongsberg, Larvik, Skien og Kristiansand.

Huset på Skogerøya ligger idyllisk til utenfor Lillesand og har kapasitet til 30 gjester, så noen av oss lå derfor i telt. Huset ligger 100m fra brygge med badeplass og fiskemuligheter. Rett utenfor huset er det tilrettelagt med uteplass/utegrill og fotballbane.

Møteplasser som har en senket terskel for deltakelse er svært viktig for mange LAR brukere og deres familier, så vi i proLAR ønsker derfor å kunne tilby våre medlemmer aktiviteter og samlinger som dette. Alt i alt var det en veldig vellykket leir/samling som vi ønsker å kunne fortsette med, så en stor takk til alle som deltok og lot det bli gjennomførbart.

Takk til økonomiske støttespillere!

Vintercamp i Hafjell

proLAR arrangerte vintercamp for sine medlemmer, i Hafjell, helgen 4. - 7. desember 2014. Det ble sendt ut invitasjoner til alle våre medlemmer. Familier med barn i skolealder ble prioritert, men alle ble oppfordret til å søke.

Det var i alt 44 påmeldte, og 38 personer deltok.

Det ble en fin blanding av noen single, familier og par. Vi hadde med 15 barn i alderen 4 til 16 år.

Det ble leid inn 2 store, flotte hytter med alle fasiliteter, på Mostertoppen, rett ved slalåmbakken. Det var fine rom til alle, nye bad, sauna og biljard i kjelleren. Hyttene lå rett ved siden av hverandre, så det var greit for folk å gå litt frem og tilbake.

Det ble i anledningen leid inn buss som hentet folk på Oslo S, før vi hadde en stopp på Gardermoen hvor resten var samlet fra, Kristiansand og Stavanger, før vi ble kjørt helt frem til hyttene i Hafjell. Vi hadde på forhånd bestilt det vi trengte av mat til frokost og lunsj. I tillegg hadde vi bestilt middag for 3 dager, som ble levert til hyttene hver dag.

Da vi kom frem, var det rett til ferdig middag. Det ble satt stor pris på av både store og små, etter en lang busstur.

Vi hadde 3 felles måltider om dagen. Vi spiste frokost sammen, og lagde matpakker til å ha med ut på tur.

Den første dagen var det satt opp buss for de som ville til Kvitfjell for å stå på slalåm eller snowboard. proLAR sto for leie av alt skiutstyr og dagskort for 2 dager til alle som trengte det.

En gjeng dro til Kvitfjell, en del valgte å være igjen og ake med de små barna, gå turer, mens andre ble igjen på hytta og slappet av.

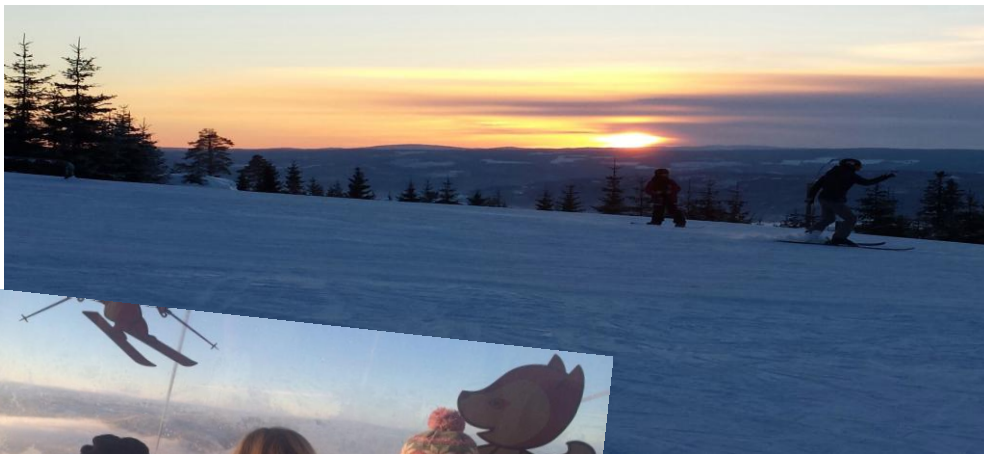
Alle samlet seg til pølser etter at folk kom tilbake fra Kvitfjell. Senere ble det levert nydelig middag, rett til hytta.

Andre dagen var vi igjen samlet til frokost, før de fleste brukte dagen i Hafjell, hvor vi sto slalåm, snowboard, og noen gikk langrenn. Det var en nydelig dag med solskinn og flotte preparerte løyper for alle nivåer og alderstrinn. De fleste var ute hele dagen før vi samlet oss i hyttene på ettermiddagen og fikk levert fantastisk god Julemat og dessert.

Folk ble godt kjent med hverandre, og vi hadde det veldig hyggelig. Noen kjente hverandre fra før, og nye bekjenskaper, og vennskap ble knyttet. Vi feiret også barnebursdag for 2 barn med kaker, lys og gaver. Alle barna var med, og hadde det storveis.

Søndag formiddag, sto bussen og ventet på å kjøre alle tilbake.

Det ble en kjempefin helg, med masse god mat, aktiviteter for alle, og hyggelig sosialt samvær. Det er en veldig fin mulighet for familier og enslige, som ellers ikke har råd til å dra på slike turer, til å komme seg ut og møte andre i samme situasjon, til å være med på aktiviteter, og bare være sammen. Vi ser at dette er meget verdifullt, og ønsker å gjøre mer av det samme i fremtiden.

Tusen takk for økonomiske bidrag!

Ved å bruke noe egne midler også, så klarte vi å få til både sommer og vinterleier i 2014 og som bildene viser så gledet det både store og små 😊

Til slutt

På vegne av alle som har engasjert seg og deltatt i proLAR iløpet av 2014, vil vi takke for støtten fra medlemmer, fagfelt, pårørende og andre støttespillere for troen på vår organisasjon.

Det har igjen vært et spennende år. Organisasjonen har vokst og vi har gjennomført etter vår handlingsplan for 2014. Vi har hatt mange flotte møter med folk i LAR fra hele landet. Via våre prosjekter har vi knyttet nettverk med fantastiske mennesker som har hatt interesse og glede av å delta på våre samlinger.

Mange har et godt liv i LAR. Og mange forteller om hvilke betydning behandlingen har hatt for dem selv, familie og pårørende. Fellesnevner for de fleste av disse menneskene er at de har et avklart forhold til andre rusmidler, De har en hverdag de er fornøyd med, gode bo forhold, og noen aktiviteter de trives med. Og ikke minst et ok forhold til LAR konsulenten sin, fastlege og andre fagpersoner.

Allikevel opplever vi alt for ofte at mange sliter, det er fortsatt store regionale forskjeller avhengig av hvilke fylke eller region man tilhører. Historer om liten påvirkning av medikamentvalg, halvering av dose pga uønsket adferd, daglige henteordninger, liten fleksibilitet og andre belastende rammer gjør en hverdag ekstra vanskelig for mange.

En annen viktig sak for proLAR er medikamentene brukt til behandling. Mange vi er i kontakt med opplever mye bivirkninger. Forlenget qt-tid, hjerterytmeforstyrrelse er antagelig den mest alvorlige, brukere som står på metadon skal derfor ikke bruke metadonmikstur/racemisk. proLAR har derfor vært opptatt av at levo metadon bør tas i bruk, helst til alle som ønsker det.

Andre medikamenter bør også brukes hvor pasientene har en egen oppfatning av hvilke preparat de ønsker å stå på.

Når vi i proLAR er deltagere i arbeidsgrupper og møter beslutningsmottakere har vi alltid dette med oss, vi har nok av eksempler på en dårlig/god praksis, og forteller om dette til de som kan legge nye rammer for oss som er i LAR. Helsedirektoratet er stadig i utvikling med nye veiledere, retningslinjer og annet arbeid innenfor rusfeltet, og er en viktig arena for oss til å ta opp dette i. Når LAR retningslinjen skal revideres i 2015 vil vi i proLAR gjøre vårt beste for å bedre det som pr i dag oppleves som "lenkesoning" og uverdige forhold.

Over 7200 mennesker er pr i dag i LAR systemet. Opprinnelig var det tenkt for ettpar hundre, den gang i 1998. Det krever selvfølgelig en utvikling og stort ansvar ift oppfølging og rehabilitering. LAR er anerkjent som en viktig, nødvendig og livsreddende behandling for opiatavhengige. Det redder mange liv. I proLAR er vi opptatt av at vi som brukere skal medvirke i eget behandlingsløp. Vi vet hva vi trenger, vi vet hvilke medikament som fungerer best, og vi ønsker å bli hørt! Samtidig ligger det et stort ansvar på oss som pasienter.

proLAR vil fortsette sitt arbeid, og håper at flere vil melde seg inn i vår organisasjon.

Takk for all støtte i 2014.

På veiende av alle oss i proLAR,

Ronny Bjørnstad
Daglig leder

+proLAR
NASJONALT FORBUND FOR FOLK I LAR